

**KRETINGOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
KULTŪROS PROGRAMOS (NR. 07) APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2020-ieji metai
Asignavimų valdytojai, kodai	Kretingos rajono savivaldybės administracija
Programos pavadinimas	Kultūros programa Nr. 07
Programos parengimo argumentai	Tęstinė programa apimanti rajono kultūros tradicijų bei kultūros paveldo objektų saugojimą, kultūros ir meno paslaugų sklaidą, kultūros įstaigų veiklos užtikrinimą
Ilgalaikis prioritetas (pagal Kretingos rajono savivaldybės 2014-2020 m. plėtros planą)	Rajono patrauklumo didinimas
Šia programa įgyvendinami savivaldybės strateginiai tikslai	2. Gyvenimo kokybės gerinimas 4. Kretingos rajono savivaldos gerinimas
Programos tikslas	2.2 Puoselėti kultūrą, rūpintis kultūros įstaigų darbo aplinka ir paslaugų kokybe
<p>2.2.1 uždavinys. Puoselėti kultūrą ir saugoti jos paveldą.</p> <p><i>2.2.1.1 Kretingos miesto švenčių renginių organizavimas.</i> Priemonė skirta Kretingos miesto ir Derliaus šventėms organizuoti. Įgyvendinama kiekvienais metais. Lėšos reikalingos koncertams, muzikinio fejerverko programai, LED ekranų (2 vnt.), koncertinės scenos, pakylų, meninio apšvietimo ir įgarsinimo įrangų nuomos paslaugoms nupirkti, rajono sporto ir dainų šventės organizacinėms išlaidoms, iškilmingų ceremonijų, kurių metu apdovanojami Kultūros ir meno premijos laureatai, Kretingos rajono Garbės pilietis, gražiausių rajono sodybų, viešųjų erdvių, įmonių savininkai, organizacinėms išlaidoms, meninių pažymėjimų sukūrimo, pagaminimo bei įrėminimo paslaugoms, suvenyrams nupirkti, miesto bei Derliaus švenčių renginių viešinimo paslaugoms, plakatų, kvietimų-programų maketavimo bei spausdinimo paslaugoms, miesto puošybai švenčių metu, švenčių techninio aptarnavimo paslaugoms nupirkti.</p> <p><i>2.2.1.2 Kretingos rajono kultūros reprezentacinės veiklos plėtojimas.</i> Kretingos rajoną reprezentuoja festivaliai: Kretingos senosios muzikos Kretingos Viešpaties Apreiškimo Švč. Mergelei Marijai bažnyčioje, „Kuršių genties vartus pravėrus“ ant Kartenos piliakalnio, Kretingos dvaro menų „Mėnuo su žvaigžde čia būti norėjo“. Projektų paraiškos pateiktos ir Lietuvos kultūros tarybos Tolygios kultūrinės raidos bei Lietuvos respublikos Kultūros rėmimo fondo programoms. Reikalingas Savivaldybės prisidėjimas – 30 proc. nuo skirtos projektams sumos.</p> <p><i>2.2.1.4 Etninės kultūros plėtros Kretingos rajone programos parengimas ir įgyvendinimas.</i> Parengtas ir įgyvendinamas Etninės kultūros plėtros Kretingos rajone 2019–2021 metų priemonių planas, kurio pagrindiniai uždaviniai yra Kretingos rajono etnografinio savitumo, etninės kultūros reiškinių puoselėjimas ir sklaida, tautinio paveldo produktų, amatininkų edukacinių</p>	

programų sertifikavimas, nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimas, etninės kultūros tyrimų plėtra ir sklaida bendruomenėse. Tam rajone bus rengiamos įvairios parodos ir konkursai, seminarai rajono kultūros darbuotojams, etninės kultūros specialistams bei tautodailininkams, bendruomeninėms organizacijoms, edukaciniai bei kiti projektai. LR Seimas 2020 metus paskelbė Tautodailės metais. Bus siekiama populiarinti tautodailės sritis, ypač lietuviško tautinio kostiumo, kalvystės, kryždirbystės, medžio skulptūros, keramikos sritis. Visuomenė ir ypač jaunimas bus skatinami domėtis tautodailės istorija, suvokti jos kultūrinę ir meninę vertę. Kultūros įstaigos parengė ir pateikė projektų paraiškas tiek šios priemonės lėšoms, tiek ir Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Kultūros rėmimo fondo programoms. Reikalingas Savivaldybės prisidėjimas – 30 proc. nuo Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Kultūros rėmimo fondo skirtos projektams sumos.

2.2.1.5 Kretingos rajono kultūros paveldo apsaugos programos parengimas ir įgyvendinimas. Kretingos rajono kultūros paveldo apsaugos 2019–2021 metų programa patvirtinta Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2018 m. gruodžio 20 d. Nr. T2-331 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės kultūros paveldo apsaugos 2019–2021 m. programos tvirtinimo“. 2020 m. planuojama įgyvendinti šias priemones: atlikti kapinių vartų su tvora (pietinės dalies), esančių Vilniaus g. 8A, Kretingos m., tvarkybos-remonto darbus; atlikti monumentalaus kryžiaus su ornamentika, esančio Darbėnų sen., Barkelių k. kapinėse (24214), tvarkybos darbus; atlikti kryžiaus su Nukryžiuotojo skulptūra, esančio Darbėnų sen., Naujūkų k., tvarkybos-konservavimo darbus; atlikti kryžiaus su koplytėle, Marijos ir Nukryžiuotojo skulptūromis, esančio Darbėnų sen., Pelėkių k., tvarkybos ir aplinkos priežiūros darbus.

Dar būtina atlikti kapinyno, esančio Darbėnų sen., Lazdininkų k., teritorijos priežiūros darbus; atlikti piliakalnio ir kapinyno, esančių Imbarės sen., Laivių k., teritorijų priežiūrą-tvarkymą; parengti piliakalnio, esančio Kretingos sen., Kurmaičių k., tvarkymo projektą; atlikti Ankštakių k. (Kretingos sen.), Anužių k. (Kartenos sen.), Žutautų k. (Žalgirio sen.) kaimų kapinių, priklausinių (koplytėlių, kt.) tvarkybą; atlikti stačiatikių kapinių, esančių Dupulčių g., Kretingos miesto sen., tvoros tvarkybos darbus; atlikti namo, esančio Vaineikių g. 2, Darbėnų mstl., apmatavimų-tyrimų su tvarkymo pasiūlymais dokumentacijos parengimą; parengti geležinkelio stoties vandens bokšto, esančio Klaipėdos g. 69A, Kretingos miesto sen., projektinę dokumentaciją; parengti J. Pabrėžos kapo-koplyčios, esančio Kretingos miesto senosiose kapinėse (Vilniaus g. 17A, Kretinga) dekoratyvinio dažymo tyrimų ir projektinę dokumentaciją.

2.2.1.7 Rajono kultūrinės veiklos programos įgyvendinimas. Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. T2-301 „Dėl Kultūrinės veiklos, Etninės kultūros plėtros Kretingos rajone, Valstybinių švenčių ir atmintinų dienų minėjimo, reikšmingų-kultūrinių-istorinių įvykių įprasminimo programų projektų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Kultūrinės veiklos, Etninės kultūros plėtros Kretingos rajone, Valstybinių švenčių ir atmintinų dienų minėjimo, reikšmingų-kultūrinių-istorinių įvykių įprasminimo programų projektų finansavimo tvarkos aprašas. Rajono kultūros įstaigos Kultūrinės veiklos programai pateikė projektus. Kultūros įstaigos parengė ir pateikė projektų paraiškas ir Lietuvos respublikos kultūros ministerijos Kultūros rėmimo fondo, Lietuvos kultūros tarybos Tolygios kultūrinės raidos programoms. Reikalingas Savivaldybės prisidėjimas – 30 proc. nuo projektams skirtos sumos.

2020 m. planuojama teikti Švietimo mainų paramos fondui (ERASMUS +, K2 priemonė „Strateginės partnerystės“. Todėl būtinos lėšos konsultantų paslaugoms. Planuojama surengti mokymus rajono kultūros ir meno darbuotojams, Pasaulinės kultūros dienos paminėjimą.

2.2.1.9 Tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo programos įgyvendinimas. Tarptautinio

kultūrinio bendradarbiavimo programos projektų dalinio finansavimo nuostatai patvirtinti Kretingos rajono savivaldybės 2008 m. liepos 31 d. sprendimu Nr. T2-199 „Dėl tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo programos projektų dalinio finansavimo nuostatų tvirtinimo“. Kultūros įstaigos 2020 metais planuoja pateikti 8 tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo projektus: Vaikų ir jaunimo sportinių šokių kolektyvas planuoja dalyvauti tarptautiniame dainų ir šokių festivalyje „Mare adriatico“ Venecijoje (Italija), Kamerinis choras „Kristale“ – tarptautiniame dainų ir šokių festivalyje-konkurse Sopote (Lenkija), vaikų ir jaunimo teatras „Atžalynas“ – tarptautiniame vaikų ir jaunimo teatrų festivalyje Romoje (Italija) bei tarptautiniame vaikų ir jaunimo teatrų festivalyje „V kulisach duši“ Pesočne (Ukraina), Liaudiška kapela „Lakštingelė“ – tarptautiniuose liaudies muzikos festivaliuose Aizkrauklėje (Latvija), „Lustes Jekabpili“ Jekabpilyje (Latvija) ir Tukume (Latvija).

Kretingos rajono savivaldybė yra pasirašiusi bendradarbiavimo sutartis su Landkreis Märkisch-Oderland (Vokietija), Bornholm grafyste (Danija), Gresestes-Gillelje komuna (Danija), Osby komuna (Švedija), Jesenik miestu (Čekija), Lębork miestu (Lenkija), Polesko rajono savivaldybe (Kaliningrado sritis), Viljandi miestu (Estija), Haapsalu savivaldybe (Estija), Gvardeisko savivaldybe (Kaliningrado sritis), Kiškunhalaš miestu (Vengrija), Blankenfelde-Mahlow savivaldybe (Vokietija). Į 2020 metų Kretingos miesto šventę planuojama pakviesti oficialias delegacijas bei folkloro kolektyvus iš Viljandi (Estija), Kiškunhalaš (Vengrija), Landkreis Märkisch-Oderland apskrities (Vokietija). Kretingos rajono savivaldybės delegacijos planuoja vykti į Viljandi (Estija), Landkreis Märkisch-Oderland (Vokietija).

2.2.1.13 Kultūros ir meno premijų programos įgyvendinimas. Kretingos rajono savivaldybės kultūros ir meno premijos skyrimo nuostatai patvirtinti Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2005 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr. T2-250 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės kultūros ir meno premijos skyrimo nuostatų tvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). Minėtu sprendimu buvo numatyta, kad Savivaldybės kultūros ir meno premija yra 1000 Eur dydžio. Priemonė skirta premijai išmokėti ir atminimo dovanai – suvenyru „Angelas“ nupirkti.

2.2.1.14 Bažnyčios rėmimas. Priemonė įgyvendinama kiekvienais metais. Atsižvelgiant į gautus religinių bendruomenių prašymus, lėšos skiriamos administracijos direktoriaus įsakymu.

2020 metais numatoma vykdyti projektą / priemonę „Sutvarkyti kultūros paveldo objektą Kretingos bernardinų vienuolyno ir Viešpaties Apreiškimo Švč. Mergelei Marijai bažnyčią ir įsigyti įrangą“, kuriam tikslines lėšas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto skiria LR Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

2.2.1.16 Valstybinių švenčių ir atmintinų dienų minėjimas. Priemonė įgyvendinama kasmet, lėšos skiriamos kultūros įstaigoms valstybinėms šventėms bei atmintinoms dienoms (Lietuvos atkūrimo dienos, Lietuvos valstybės Nepriklausomybės atkūrimo dienos, Gedulo ir vilties bei Okupacijos ir genocido dienoms, Valstybės dienos minėjimo, Juodojo kaspino, Baltijos kelio, Sausio 13-osios minėjimo, Baltų vienybės ir kt. renginiams organizuoti) minėti. 2020 m. minėsime Lietuvos valstybės Nepriklausomybės atkūrimo 30-metį. Rajono kultūros įstaigos parengė ir pateikė projektus. Numatyta surengti per 100 renginių. Kultūros įstaigos teikė projektus ir Lietuvos respublikos kultūros ministerijos Kultūros rėmimo fondo programoms. Reikalingas Savivaldybės prisidėjimas – 30 proc. nuo projektams skirtos sumos.

2.2.1.21 Reikšmingų kultūrinių-istorinių įvykių įprasminimo priemonių įgyvendinimas. LR Seimas 2020 metus paskelbė Lietuvos Steigiamojo Seimo 100-mečio, Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos, UNESCO pasaulio paveldo Lietuvoje, Mokyklų bendruomenių, Tautodailės, Čiūnės Sugiharos (Pasaulio tautų teisuolio vardą turinčio Japonijos diplomato), Eugenijos Šimkūnaitės,

Šventojo Jono Pauliaus II, Ateitininkų, Vaikų emocinės gerovės metais. Taip pat minėsime Kretingos rajonui svarbias sukaktis. Rajono kultūros įstaigos parengė ir Kretingos rajono savivaldybei pateikė projektus. Tačiau yra ir kitų iniciatyvų įvairioms sukaktis ar įvykiams paminėti. Šioje programoje būtina numatyti lėšų ir bendruomenių iniciatyvoms įamžinti reikšmingą kultūrinį-istorinį įvykį ar svarbų asmenį. Parengtas Atminimo ženklų įrengimo tvarkos aprašas, patvirtintas Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. T2-300 „Dėl atminimo ženklų įrengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Būtina:

- tipiniu atminimo ženklu įamžinti Kardo rinktinės Širvydo kuopos partizanų Prano Katkaus, Stepono Katkaus, Juozo Petreikio, Gedimino Pociaus, Juozo Narmonto 1948 m. kovo 28 d. žuvimo vietą Tūbausių kaime, Kretingos sen.;
- tipiniu atminimo ženklu įamžinti Kardo rinktinės partizanų Mykolo Katkaus (g. 1921 m.), Kazio Šalniaus (g. 1928 m.) ir partizanų rėmėjo Jurgio Paulausko (g. 1908 m.) 1948 m. gegužės 26 d. žuvimo vietą Žiogelių kaime, Darbėnų sen. (buv. Genčių k.);
- tipiniu atminimo ženklu įamžinti vietą kur 1948 m. liepos 7 d., buvusiam bunkeryje, žuvo Narimanto kuopos partizanai Antanas Stonkus (g. 1916 m.), Povilas Gričius (g. 1926 m.) ir Pranas Stonkus (g. 1928 m.), Kvecių kaime, Kretingos sen.;
- atminimo ženklu pažymėti (prie pastato sienos pritvirtinti atminimo lentą) rezistentų niekinimo vietą Kretingoje (prie namo esančio Vytauto g. 9);
- įamžinti Kretingos mieste Lietuvos savanorių Stasio Piktuižio ir Juozo Pabrėžos atminimą;
- įamžinti Esteros Kverelytės ir Eljahu Bruckaus, gyvenusių iki Antrojo pasaulinio karo Lietuvoje ir tapusių Holokausto aukomis, atminimą Darbėnų mstl. (atminimo akmenys šaligatvyje)

2.2.2 uždavinys. Gerinti kultūros įstaigų teikiamas paslaugas

2.2.2.5 *Dalyvavimas pasaulio ir respublikinėje lietuvių dainų šventėse.* 2022 metais bus organizuojama respublikinė Dainų šventė, kurioje dalyvautų ir Kretingos rajono kultūros centrų mėgėjų meno kolektyvai. Planuojama, kad 2022 m. į respublikinę Dainų šventę vyks per 260 suaugusiųjų. Lietuvos nacionalinis kultūros centras, įgyvendindamas Dainų švenčių tęstinumo programą, skiria lėšų tautiniams kostiumams ar jų dalims įsigyti. Tačiau Savivaldybė turi įsipareigoti skirti ne 50 proc. kostiumams ar jų dalims pagaminti ar įsigyti reikalingų lėšų. Kretingos rajono ir Salantų kultūros centrai kasmet pateikia tautinių kostiumų bei jų dalių poreikį

Programos tikslas	4.2 Planuoti ir koordinuoti Savivaldybės finansinę veiklą	Kodas	01
--------------------------	---	--------------	-----------

4.2.4 uždavinys. Vykdyti savivaldybės finansinius įsipareigojimus

4.2.4.14 *Galimybės vykdyti nenumatytas priemones užtikrinimas.*

4.2.4.6 *Kultūros įstaigų išlaikymas.* Priemonė skirta kultūros įstaigų veiklos užtikrinimui – Kretingos rajono kultūros ir Salantų kultūros centrų bei jų skyrių, M. Valančiaus viešosios bibliotekos ir jos filialų, Kretingos ir vyskupo Motiejaus Valančiaus gimtinės muziejų išlaikymui ir tvarkymui. 2020 metais numatyta pabaigti dvaro rūmų verandos atstatymą bei skirti lėšų žiemos sodo oranžerijos tvarkymo techninio projekto parengimui bei kultūros centro pagrindinės scenos mechanizmams įsigyti

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Visuomenės dalyvavimas kultūroje ir galimybės jos narių meninei saviraiškai yra svarbus krašto brandos požymis. Dalyvavimas mėgėjų meno kolektyvuose, profesionalaus meno sklaida įgalina sušvelninti neigiamų socialinių, ekonominių problemų poveikį žmonių gyvenimui ir dvasinei savijautai. Numatoma, kad bibliotekų, muziejų, kultūros centrų teikiamomis paslaugomis

besinaudojančių lankytojų skaičius nemažės

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai:

Kretingos rajono savivaldybės biudžetas, įstaigų pajamos

Kretingos rajono savivaldybės 2014–2020 metų plėtros plano dalys, susijusios su vykdoma programa:

1.2.1 uždavinys. Kultūros įstaigų infrastruktūros plėtra;

1.2.2 uždavinys. Kultūros paveldo puoselėjimas, kultūros paslaugų įvairovės plėtra, kokybės ir prieinamumo didinimas

Susiję Lietuvos Respublikos ir savivaldybės teisės aktai:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas; Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas; Lietuvos Respublikos kilnojamųjų vertybių apsaugos įstatymas; Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas; Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymas; Tautinio paveldo produktų apsaugos, jų rinkos ir amatų plėtros 2012–2020 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. 1475; Bendrieji regioninių Etninės kultūros globos tarybų nuostatai, patvirtinti Etninės kultūros globos tarybos 2018 m. balandžio 10 d. nutarimu Nr. TN-5; Kretingos rajono savivaldybės kultūros paveldo apsaugos 2019-2021 m. programa, patvirtinta Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2018 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. T2-331 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės kultūros paveldo apsaugos 2019-2021 m. programos tvirtinimo“; Etninės kultūros plėtros Kretingos rajone tarybos nuostatai, patvirtinti Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2005 m. sausio 25 d. sprendimu Nr. T2-27 (Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2017 m. lapkričio 30 d. sprendimo Nr. T2-299 redakcija); Kultūrinės veiklos, Etninės kultūros plėtros Kretingos rajone, Valstybinių švenčių ir atmintinų dienų minėjimo, Reikšmingų kultūrinių-istorinių įvykių įprasminimo programų projektų finansavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. T2-301 „Dėl Kultūrinės veiklos, Etninės kultūros plėtros Kretingos rajone, Valstybinių švenčių ir atmintinų dienų minėjimo, reikšmingų-kultūrinių-istorinių įvykių įprasminimo programų projektų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“; Tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo programos projektų dalinio finansavimo nuostatai, patvirtinti Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2008 m. liepos 31 d. sprendimu Nr. T2-199 „Dėl tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo programos projektų dalinio finansavimo nuostatų tvirtinimo“; Kretingos rajono savivaldybės kultūros ir meno premijos skyrimo nuostatai, patvirtinti Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2005 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr. T2-250 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės kultūros ir meno premijos skyrimo nuostatų tvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais), Atminimo ženklų įrengimo tvarkos aprašas, patvirtintas Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. T2-300 „Dėl atminimo ženklų įrengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“..

2020 - 2022 METŲ KULTŪROS PROGRAMA (NR. 07)

2020 - 2022 METŲ PRIEMONIŲ IŠLAIDŲ SUVESTINĖ																
Prioritetas	Programos tikslo kodas	Uždavinio kodas	Priemonė	Asignavimų valdytojas	Funkcinės kvalifikacijos kodas	Finansavimo šaltinis	2019 m. patikslintas biudžeto planas	2020 m. išlaidų projektas	2020 m. patvirtinta Kretingos rajono savivaldybės taryboje	2021 -ųjų m. išlaidų projektas	2022 -ųjų m. išlaidų projektas					
							Eur	Eur	Eur	Eur	Eur					
2.	2.2.	2.2.1.	2.2.1.14 Bažnyčios rėmimo programos įgyvendinimas	188715222	08	B	10000	59600		50000	50000					
						V	0	500000								
						Iš viso uždaviniui:						210300	691600		269400	317400
						Iš viso tikslui:						210300	691600		269400	317400
						Iš viso prioritetui:						210300	691600		269400	317400
						Iš viso:						2663100	3745800		3283200	3331200
						Finansavimo šaltiniai										
Savivaldybės biudžetas						B	2480000	2925200		3104000	3152000					
Valstybės biudžeto skirtos papildomos lėšos						V		619000								
Iš viso:						2663100	3745800		3283200	3331200						